

Zabayno - humoristična nedeljska priloga „Dnevu“.

Pesem smrti: „V ‚Miru‘ počivaj . . .“

»Od kod ste doma?«
 »S Koroškega.«
 »Potem ste sploh na slabem glasu ...«

Glosa.

V naturi je, da jarac
 se rad kam zaleti,
 kaj čuda, da za čredo
 zamenjal je — ljudi.

V gostilni.

Zdaj res ne vem, kako je to, da so usta-
 vili vse napade in se naenkrat začeli med
 seboj prepirati: Ako stoji v knjigi živina
 namesto narod, je to tem bolj žaljivo.

Tržačan: Kako je mogel prof. Jarc
 narediti tako neumnost? ...

Ljubljčan: Kaj ne veš, da smo bili
 tiste dni v Ljubljani brez soli.

(Sonetni venec.)

(Konec.)

7.

Krivicu moli, satana časti,
 ko stopa v tempelj črni farizej,
 in poje psalme, češ: tu sem poglej
 pobožnost mojo vsak, kako doni

krščanska himna. Ko se zvečeri,
 nastane čas ponočnih skritih sej,
 kaj mar mu tam krščanskih je trofej —
 tam le za žep, zlato se poskrbi.

Ko pade noč — greh vabi sred temin,
 pokore ne pozna goreč kristjan,
 vest pogasi si v čašah rujnih vin.

Ko vrača zjutraj iz raja se izgnan,
 kaj njemu mar je naroda pogin —
 rešitev ljustvu nudi vrag pretkan.

8.

Rešitev ljudstvu nudi vrag pretkan
 in za trpljenje mu obljublja raj,
 kjer veselil se bode vekomaj.
 Rešitelj naroda je modrijan:

za univerzo stavi samostan
 na vsakih pet ljudi. Prosveta naj
 pogine, ker napredek že sedaj
 nevaren je za verni kmečki stan.

Gorje, kdor branil zdaj bi žene čast
 in reševal jo iz prešestnih rok,
 kdor gospodar je, ta ima oblast.

Kdor služi, ta služabnik je ubog
 v deželi vlada, kot veleva straš:
 apostol Rima, kletve in nadlog.

9.

Apostol Rima, kletve in nadlog,
 ni žrtev in zločinov že dovolj?
 Kaj solz, gorja, rodila je ta bol! —
 Glej, renegat in narodni uskok

obdaja našo zemljo krog in krog,
 sovražnik zida si trdnjav in šol,
 da v njih nastani se German ohol,
 ki vzgajal čete iz naših bo otrok.

On zida most. Krepi se iz naših sil
 in ti mu kličeš: uničuj, teptaj,
 da svojo s tem sramoto bi zakril.

Toda nikdar! Uničile nekda
 grmade niso nas, ne strah mučil,
 nikdar upognil se ne bo značaj. —

Nikdar upognil se ne bo značaj,
ne bo omahnil mož! Že rumeni
na polju klasje, zarja se blesti,
vrhovi gor ovenčani v sijaj

pozdravljajo bodočnost, novi maj
se razcveti, svoboda zažari,
pognal bo narod one, ki mu kri
pijo!... Mogočno bo iz kraja v kraj

donel vstajenja klic. In žetev bo
začela se krvava krog in krog!
Gorje ti laž, ki si rodila zlo!

Takrat boš zvičaj krivi se prerok!
Tako vrti življenja se kolo —
jezov ne pripozna svetovni tok!

Jezov ne pripozna svetovni tok,
vesoljni stroj deluje noč in dan,
grebene gorske stavi sred poljan
in riše črte pisanih preprog.

On spaja in deli sveta obok
prestvarja svet vsemirja neugnan,
in duh želi iz tme si v jasni dan,
kjer gleda delo vsemogočnih rok.

A v tmi se skriva demon vseh prevar,
kot čudež kaže vsak nam dogodljaj,
prirode sad mu je nebeški dar.

Kdor moli ga, ta mu vzbudi smehljaj,
tako nam vlada temni gospodar...
Stoletja kličejo svoj rod nazaj.

Stoletja kličejo svoj rod nazaj!
Prešli so narodi, a misel ni
umrla živa — čez ves svet doni
in bo ostala z nami vekomaj.

Prihaja čas, kakor zakleti zmai,
ki se v globoki gori prebudi:
»Kdor zmožen je življenja, ta živi,
kdor zmožen ni, propade smrti naj!«

A, bratje vi, opašite svoj meč,
trdno napnite smrtnosni lok —
ustavite sovražni val drveč!

Pripravljen je za vas propad globok,
ne bojte se, ker vas bo vedno več —
k svobodi, kdor prokletstva ni otrok.

K svobodi, kdor prokletstva ni otrok,
kdor ljubi narod, kdor je Slave sin,
obriši solze starih bolečin,
verige robske snemi s težkih nog.

Glej, domovino tvojo polni jok,
v ponižnosti umira rod - trpin,
hej, dvigni se junak — in vrh planin,
vzplamti kres radosti — Svobode bog

oznanjal bo rešitve dan, zjasne
vremena Kranjcem se. Kakor nekdej
svobodni časi zopet zažare.

In domovina ti postaneš raj,
kjer davni dedi po gomilah spe,
Izpolni vsak dolžnost — svoj rod spoznaj.

Izpolni vsak dolžnost, svoj rod spoznal,
turobno brenkanje solzečih lir,
kaj nam pomaga? — Kaj domač prepir
pomagal v težkih bojih je nekdej?

Pri nas junak postane vsak lakaj,
Slovenec je ponosen grenadir,
pohlevno dušo mu napaja »Mir«,
pregrešen mu spomin je davnih vstaj.

Jboga Kranjska! Kie junak je tvoj!
Kdaj vzdrami se iz robstva tvoj zemljan,
kdaj solnce novo vstane nad teboj?

Po tvoji grudi stopa zdaj »pagan«
in težko roko čuti nad seboj:
Svobode ne pozna moj rod - tlačan.

Svobode ne pozna moj rod-tlačan,
robuje ne pomneč nekdanjih dni,
ej »luč« svobode mu prinesla ni,
čuj, že oglašča se mrtvaški vran.

Napolnil kmalu bo vso našo plan,
iztrebiti svoj rod se mu mudi
krivico moli, satana časti,
rešitev nudi ljudstvu vrag pretkan.

Apostol Rima, kletve in nadlog,
nikdar upognil se ne bo značaj,
jezov ne pripozna svetovni tok.

Stoletja kličejo svoj rod nazaj!
K svobodi, kdor prokletsva ni otrok,
izpolni vsak dolžnost, svoj rod spoznaj.

Kdo je bolj temeljit?

»Prof. Jarc je videl eno samo besedo in je rekel v parlamentu, da je cela knjiga za slovenski narod žaljiva. Pri »Slov. Narodu« pa so prečitali celo knjigo in niso v nji našli niti ene žaljive besede. Kdo je bolj temeljit?

»De gustibus non est disputandum.«

Vilajet.

Zemljo ponosno,
zasedel je ded,
danes je tam,
vilajet, vilajet...

Smrtne poljane,
ki nima jih svet,
v tebi leže —
vilajet, vilajet...

Kdor ljubi še svoje,
ta je proklet,
čegav si sedaj,
vilajet, vilajet?

Na kolodvoru.

»Tudi meni bi bilo ljubše, da bi tam stalo »Volk« namesto »Vieh«; »Vieh« (živalina) vendar ne zna govoriti in ne more zahtevati vozni listek v slovenskem jeziku. Kako bi jo potem mogli aretirati? ...«

Avantgarda.

Od juga je pihal opojnotopel vetrič, in sneg je kopnel ter ponekod so cvetele trobentice. Ceste so pa bile zmeraj blatne. Ponoči je sijala na nebu polna luna in mački so lazili po strehah, ker jim je v srcu vstajala pomlad in so hrepeneli po ljubezni.

Ob takih časih se sestajajo radi tudi ministri raznih držav ter se medsebojno zagotavljajo odkritosrčne in zveste ljubezni... Pri čaši šampanjca in ob zvokih operetnih komadov si napijajo ter se objemajo.

Tako sta se nekoč sestala tudi novoturški in italijanski minister. Poslednji je vzdihoval: »Kako dolgočasno, žalostno in enolično je v državi, kjer biva samo en narod. Jaz vam čestitam, Herr Kollega, ker biva v vaši državi 11 narodov različnih pasem! To je vsaj obilo zabave, kajti vsak narod ima svojo nacionalno jed, pijačo, obleko, godbo, običaje, šege!«

Novoturški minister je odgovoril: »Ah ne čestitajte, Herr Kollega! Meni bi bilo ljubše, če bi obstojala naša monarhija samo iz enega naroda! Jaz bi rad to dosegel! Zelo nerodno je namreč, če moraš zbirati med 11 narodi primerno grenadirsko avantgardo... Meni se zdi, da so vsi ti narodi ljubosumni drug na drugega, ker bi vsak rad tvoril grenadirsko avantgardo. Ampak ta častna in odlična služba je že dolgo let dedščina od najmanjšega naroda. Jaz vem, da bi bil ta poldrugmilijonski narod zelo otožen, če bi mu odvzeli to častno mesto. Tudi generali pravijo, da je ta narodič naša najboljša armada! Osлом se vtakne tlečo gobo pod rep, da zbezljajo kot norci... Naša avantgarda pa ne potrebuje bodril, vzpodbujanja, vnemanja. Njena bojovita kri in krepke pesti grede v vojsko, kakor na žeganje!«

Italijanski minister se je nasmehnil: »Torej so vaši avantgardisti boljši kot osli! Bog daj norcem pamet. Jaz se zelo zanimam za vašo avantgardo. Kaj pa, če bi se enkrat za špas poskusili?«

Novoturški minister se začne zgrazati: »Za špas? Za vraga, to bi bil slab špas! Živimo v resnih časih! Vsak špas je zdaj odveč!«

Italijan mu pritrdi: »Špas bi res ne bil umesten... Ampak ne kregajva se! Glejte, kako opojnotoplo piha vetrič in kopni sneg ter cveto trobentice, trnoljčica in pod njo vijolice! Človeku se zdi, da poje pomlad!«

Kolega mu seže v besedo: »Resnično, pomlad poje! Vsaka travica, lipa, jelka in

bilka poje, ko raste. Pogosto poslušam, in slišim, kako raste ...»

Italijan nadaljuje: »In kako idilično bi bilo, če bi pod vsakim grmom sedel enonogi invalid z lajno, prepeval o slavnih generalih in o sladki domovini, ki jo je pognobil s svojo krvjo in ного! Stari Grk Homer bi ne pel lepše!«

Novoturški minister ploskne z rokami in vzklikne: »O to bi bilo zanimivo, res, zelo interesantno!«

Oba se zamislita in vetrič jima piha v lica ter jih ovija z vonjem cvetlic, ki ga je prinesel bogve odkod ... In čuje se, kakor bi med cvetjem brenkal nekdo na mandolino in pel monotono:

»Jaz sem Romeo-o-o-o brez Julke-e-e O, jaz sem Vieh oder Volk: jaz sem grenadir. Ozebli so mi prsti na nogah. Kako bom hodil? O-o-o-o. Jaz sem patriot i-a-i-a-i-ä ... Avantgarda-a-a-a-i-a!«

Vetrič začne pihati živahnejše in petja se ne razloči več. Italijan povpraša: »Čul sem: Vieh oder Volk ... živina ali ljudstvo! Hm, živina je, živina in ljudstvo je ljudstvo ... Kaj pomeni to?«

Kolega je nekoliko zabiti in izblekne nehote: »Živina ni ljudstvo, ampak ljudstvo je živina. Avantgarda e-e-e, pardon!« Šele zdaj se zave novoturški minister in nekoliko ga je sram!

Italijan se nasmehne: »Torčej avantgarda je živina? Boljša ali slabša? Na dobrem glasu, ali na slabem? To je pa res špas! Poskusimo se pa res enkrat!«

Sosed prikima: »To ni špas. Jaz sovražim špas in »za špas!« Vi pravite: »poskusimo se pa res enkrat.« Jaz pa pravim: ne pa res, ampak za res! Čemu imamo avantgardo? Oslom se vtakne tlečo gobo pod rep, da zbežljajo kot norci ... Naša avantgarda je boljša kot osli ... Ne potrebuje tlečih gob pod repom ... V starih časih so uporabljali pri obleganju trdnjav razne stroje, da so rušili zidovje. Naša avantgarda ne rabi strojev, niti kanonov. Ona je pač močnejša kot kozli: buškala bi in rušila s čelom! In tudi ...»

Polglasno petje prekine ministra. Oba utihneta in poslušata: »Jaz sem Romeo-o-o-o Avantgarda ... a-a-a-a ... Kanonenfuter u-u-u ... Grenadir-ir-ir ...»

O - I - A!

Ljuba Neža!

Amtsblatt der k. k. Staatsbahndirektion Triest je prinesel dne 8. februarja nekak »Dienstbefehl« za okrožnega zdravnika v Trebnjem. Poleg drugih neštetihi krajevnihi spak, čitamo tudi sledeče: Rapelgeschiess (Račje selo), Tschatesch (Čatež), Fitsch (Bič), Welischdorf (Blešinja

vas,) Lacken (Luža), Dedendorf (Dedča vas), Schnekkenbüchel (Zapuže), Gowidul (Goveji dol). Pravijo, da se razpiše nagrada za nadaljne spake in da dobi najboljši ponemčevalec imen odlikovanje.

Narodna obramba.

»Odkar sem čitala v »Slovincu«, kako na Koroškem zatirajo naše otroke, sem že štirikrat poslala denar v »Bogoljuba« za afrikanske zamorčke, da bi se jim boljše godilo nego našim.

Ljuba Neža!

V nekem mestu na Štajerskem je bil pasji kontumac. Mestni stražnik je dobil nekega dne psa gospoda župana brez nagobčnika na cesti. Zatorej poda na županstvo naslednje poročilo:

Podpisani naznanjam službeno, da je danes ob 10. uri dopoludne, pes gospoda župana brez postavnega nagobčnika okoli letal in se za moje opominanje ni prav nič zmenil, ampak se mi je še prav porogljivo smejal.

Jurij Hudapisk,
mestni stražnik.

Ljuba Neža!

Na občinski deski, v vasi K... sem čital to-le naznanilo:

Podpisano županstvo pozivlja Janeza Pusta, delavca, ki je padel leta 1878., v boju pri Jajcu, da naj se v teku enega leta ali sam tukaj zglesi, ali pa naj sodniji naznani svoje sedanje bivališče.

Županstvo v K...

Ljuba Neža!

Jako Š., pisatelja znane igre »Moč uniforme« je vprašalo neko bralno društvo, koliko zahteva on za dovoljenje uprizoritve te igre. Jaka odpiše:

»Za izposojilo vlog, partiture, notnega materijala in tantjemo zahtevam 50 K.«

Društvo je pogoje sprejelo. Jako pošlje na njih željo vse ekspresno. Zvečer pa dobi brzojavko:

»Poslani materijal prejeli, a tantjema manjka. Prosimo, pošljite jo z obratno pošto.

Mihec Posedač

ripoveduje:

»Gospod urednik! Torej Slovenci smo zopet obogateli. Nismo sicer dobili od vlade kako darilo, tudi ni naša državnozbornska delegacija iztisnila iz nje kako drobtinico, ampak dobili smo več sami od sebe — »Bodečo Nežo«.

Vi, g. urednik, skoro ne verujete, kako se ljudje vesele te pridobitve. Jaz Mihec Posedač, ki imam malo več časa kakor drugi ljudje, sem pa to takoj opazil. Povem Vam samo slučaj, da se je »Bodeča Neža« zapičila tudi g. drž. poslancu Jarcu v precej rejen prstek na desni roki. — Vidite, to sem zvedel pa tako-le: Predno sem šel na dan sv. Blaža po njegov blagoslov, sem kakor po navadi malo posedel pri kupici dolenske starine, ter premišljeval, kakšen uspeh imamo Slovenci od Blaževega blagoslova (mimogrede povem, da nam ne prinese nič, ter ne odnese nič, — torej vsekakor boljši kakor naša vlada). Ko tako premišljam, me udari po rami g. Jarc. Sprva sem se ga malce prestrašil, ker sem si mislil, da me zopet kdo nadleguje s kakim plačanim računom. Seveda sem se takoj ohrabril, ampak on je mojo preplašenost že zapazil, ter mi rekel: »Mihec, ti si se pa tako prestrašil, kakor sem se jaz »Bodeče Neže« he, he, he! Ali imaš slabo vest ali kaj?»

»Zakaj naj imam slabo vest, če pa prideš kakor kakov nepridiprav brez tvoje vednosti v tvoj žep na uro gledat! Potem imaš pa tudi ti slabo vest, če bi se prestrašil »Neže«!« sem mu zarobil nazaj.

»To je pa kaj drugega ta »Bodeča Neža.«

»Veš, to je naš novi sovražnik. Za tega si bomo morali nabaviti nov kanon. Le poglej,« pravi, ter izvleče iz žepa zadnjo številko »Neže«! »Le poglej, kako ima široka usta, kakor tisti zmaji, ki stražijo most pred našo tiskarno! Ta nam bo delala več preglavic, kakor vsi liberalni poslanci v deželnem zboru. Tovariš Gostinčar je že dejal, da bi nabrali denar, da se »Neža« odkupi, ter se jo potem reformira. Ampak drugi smo mu seveda odsvetovali. češ, če se jo reformira, jo ljudje ne čitajo več. Ampak za kanon smo pa že pričeli nabirati. Ali boš tudi ti kaj odrinil?« je končal, ter nastavlil roko, kakor jo nastavlja v petkih berači.

Ker je v cerkvi zazvonilo k zadnjemu Blaževemu blagoslovu, sem vzel svoj klohek ter odšel. Ko sem bil zunaj, sem si takoj dejal: Mihec, to moraš pa povedati g. uredniku, da se bo vedel utrditi proti novemu kanonu. Seveda, bogvedi, kako

Huda bolezen.

»Ah, moj Bog; ko bi mogel kdo ozdraviti mojo ženo!« — »Kaj pa ji je?« — »Ušesa jo bolijo.« — »Kaj ne sliši?« — »O, sliši že, toda vsak trenotek bi rada nove uhane...«

Niti to niti ono.

»Gospodična, ali vam smem ponuditi svoje premoženje in roko?« — »Hvala, gospod, rajši ne! Premoženje je premajhno in roka prevelika...«

Nemogoče.

»Ali ste brali? Tukaj pravi neki prirodozlovec, da se živali smejejo.« — »Nemzisel! Drugače bi se pes kakega nedeljskega lovca od smeha kar valjal po tleh...!«

Poklon.

Čevljar (dami): »Moj Bog, vi imate res majhno nožico, saj je vaš nos skoraj večji.«

Lahek odgovor.

Učitelj, ki izprašuje v šoli otroke, kje so rojeni, vpraša nekega učenca: »No, kje si bil pa ti rojen?« — Učenec: »Doma.«

V restavraciji.

Gost: Sedaj mi prinesite jedilni list od obeda, da bom vedel, kaj je zvečer sveže...

Osel.

Dva dečka sta sedela na vozičku in se igrala. Pride mimo gospod in vpraša: »Kdo pa vama vozi voziček?« — Eden iz dečkov odgovori: »Sedaj naju vozi papa — pozneje pa dobiva pravega osla.«

Poskus v bani.

Gospa: »Za božjo voljo, zakaj pa se prej ne prepričate, ali je voda gorka ali mrzla.« — Pesterna: »Saj se takoj vidi: če postane otrok rudeč, je voda vroča, če pa postane plav, je pa znamenje, da je mrzla...«

Mali Mirko: Mama, zakoljite našega petelina, tako velik je, pa vedno hoče, da bi ga moja mala piška nosila.

velike moči ne bo imel, ker bo gotovo turškega izvora.

— Če boste zadovoljni, g. urednik, bom tudi jaz pomagal »Neži« zbadati nemčurje, lahone, klerikalce in drugi mrčes, ter jih bom prinašal vsaki teden nekaj. Seveda:

Neža je zelo, zelo bodeča,
kadar zbode, teče kri rudeča!
moj jezik je še bolj bodeč,
kogar zbode, ta — je prečl!

(P. S. Prihodnjic vam pošljem svojo sliko, ki jo priobčite v »Neži«, kot se spodobi stalnemu sotrudniku).

Se priporočamo. O p. u r e d n.

Ljuba Neža!

Neki dijak je stal na dvojki. Posrečilo se mu je profesorja preprosi, da ga je še enkrat vprašal. Dijak je upal, da se bo že kako izmazal in se za izkušnjo ni pripravil. Igral je na slepo srečo, če pojde, pojde, če ne, ne. Zadnji teden ga profesor pokliče in mu da vprašanje. Dijak je videl, da je izgubil in odgovori: »Sssaj sssse vdam.«

Brzobjavke.

Celovec, dne 13. februarja. Danes se je tu vršil velik protestni shod proti mesu iz slovenskih pokrajin. Sklenilo se je:

1. Da noben pošten Nемеc več ne je mesa iz slovenskih pokrajin, ker je tam živina na slabem glasu.

2. Da se čim preje ponemčijo slovenski kraji, da bo meso na dobrem glasu.

Dunaj, 13. februarja. Da se prikrije blamaža poslanca Jarca in da se ugodi splošni zahtevi, je naučno ministrstvo sklenilo, da se v onem oddelku črta stavek o slovenski živini in se postavi tja, kamor spada.

Na prodaj je

dobro ohranjen

koritar.

ki ni doma iz koroških, ampak iz kranjskih krajev in je zato **na dobrem glasu**. Poizve se v kranjskem deželnem dvorcu.

Valona, 10. svečana. Danes se je odpeljala posebna albanska finančna komisija pod predsedstvom fin. ministra na lloydovem parniku »Baron Bock« čez Trst na Dunaj.

Trst, 11. svečana. Albanska komisija došla iz Valone v Trst. Mestni magistrat je po posredovanju tuk. albanske kolonije dal članom komisije brezplačno stanovanje v mestnem hotelu »Allogio popolare« (ljud. prenočišče) v ul. G. Gozzi.

Trst, 12. »Piccolo della sera« poroča: Finančni minister, ki vodi albansko komisijo na Dunaj, je bil tako prijazen, da je sprejel našega poročevalca ter mu povedal v namenu potovanja deputacije sledeče: Vnedeljo, dne 15. obiščemo našega princa Wieda na Dunaju ter ga naprosimo, naj bi pred nastopom prestola obiskal vsa večja evropska mesta, da se ga razstavi proti vstopnini 20 in 10 v. Čisti dobiček tega razkazovanja se porabi za fond albanske literature.

Trst, 12. sveč. Poročam Vam veselo vest, da pride princ Wied tudi v Ljubljano. Stanoval bo v arhivu dež. dvorca.

Trst. »Pika« izide ob prihodu princa Wieda v Ljubljano v posebni slavnostni izdaji.

Za kulisami pekovske zadruge v Trstu.

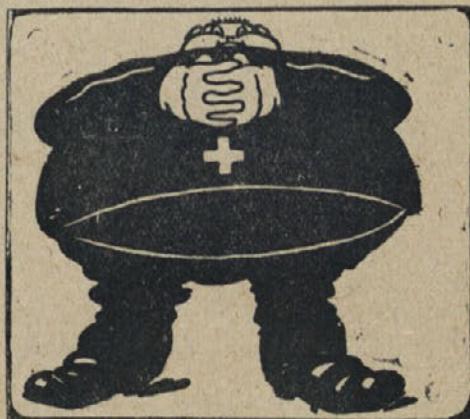
Žid Jurca: Šior pek! Go gnadanja culchicosa per la ajitacion? E! Mi digo de ši!

Laški pek: Ghe demo se vinceremo; se no, poca roba ne ghe sara!

Jurza: Alora tiremo la provijon.

(Opomba: Laški peki so obljubili židu Jurca veliko nagrado, če pregovori slovenske peke, da bodo glasovali za Lahe.)

Jaz jem vedno

le meso od slovenske govedine. Najboljši dokaz, da se laže ona Ebnerjeva učna knjiga, ki trdi, da govedina iz koroških slovenskih pokrajin ni na dobrem glasu.

Vilajet leta 1914 po Kr.

Sedanji slovenski vojvoda . . .